

SLOVENSKI DURD.

Izhaja vsak dan **zvečer**, izmāi nedelje in praznike, ter velja po pošti prejeman za avstrijsko-ogerske dežele za vse leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., jedan mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuge dežele toliko več, kolikor poština snaša.

Za oznanila plačuje se od četristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr. če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.
Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnštvo je v Ljubljani v Frana Kolmanu hiši „Gledališka stolba“.

Upravnštvo naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Miklošičeva slavnost.

Dalje so došli telegrami:

Ljubljana. — Svetovnemu učenjaku in biseru slovenskega naroda, Miklošiču, tisočera: Slava! Zbranim čestilcem njegovim presrtni pozdrav.

Josip Kušar, predsednik trgovinske in obrtne zbornice.

Karlovac. — Večna slava Miklošiču! Pzdravljam Vas mili bratje slovanski in radujem se v duhu z vami. Živeli čestilci Miklošičevi!

Vilhar.

Gradec. — Duševnemu velikanu, neumorno borečemu se za čast vsega Slovanstva, kliče: Slava!

Slovenska Čitalnica v Gradcu.

Rudolfovo. — Bog živi Frana Miklošiča, našo diko, s katero se ponašamo pred celim izobraženim svetom! Vednostnemu velikanu kličejo: na mnogaja leta!

navdušeni čestilci, profesorji Novomeške gimnazije:

Poljanec, Perušek, dr. Marinko, Hrovat, Vovk, Klemenčič, Koprišek, Nachtigall, Breznik, Drgane.

Poreč. — Živa beseda Miklošičeva nam je ogrevala srce in bistrla razum, bogati plodovi njegovih neumornih studij bogatijo nam znanje; sijajna zvezda njegove slave naj nam daje pogum pri našem delovanju na polji, katero nam je Miklošič razoral in obsejal. Bog nam poživi Miklošiča še mnoga leta!

Nemanič, Kos.

Trst. — Današnjemu veselju slovanskemu pridruži se klicaje: slava!

Slavjanska Čitalnica.

LISTEK.

Dubrovski.

(Povest A. S. Puškina, poslovenil J. P.)

Šestnajsto poglavje.

(Dalje.)

Kirila Petrovič se je razsrdil; le s težavo mogel ga je pregovoriti knez, da naj ne pokaže na noben način, da on ve za to pismo. Kirila Petrovič je obljudil, da ne bo ničesa govoril o tem, pa sklenil je, ne trutiti časa in določil je svatbo takoj na drugi dan. Knezu se je to kako pametno zdelo; šel je k svojej nevesti, rekel jej je, da ga je to pismo jako užalilo, da se pa nadeja s časom zasluziti njeno ljubezen, da je misel, odreči se njej, pretežka zanj, in da ne čuti dovolj moči, da bi dovolil v svoje smrtno obsodbo. Potem je s spoštovanjem poljubil njeno roko ter odšel, ne da bi zinil kako besedo o sklepu Kirile Petroviča.

Jedva se je on odpeljal iz dvorišča, kar stopil oče notri in ukaže jej brez ovinkov, da naj bo pripravljena na jutrišnji dan. Marija Kirilovna, ki je bila še vznemirjena od kneževe izjave, polile so slze in padla je k nogam očetu. „Ljubi oče!“ za-

Gornji Grad. — Živeli še mnoga leta našega vrlega učitelja in očeta viteza Miklošiča.

Čitalnica Gornjegradska.

Maribor. — Gromovita trikratna slava slavljencu in slaviteljem hvaležni učenec

I. Majciger.

Trst. — Z Adrije kličemo našemu rojaku burni: živio!

Vadnov, Zbona, Bunc, Kalister, Uršič, Vilčič, Grebenec.

Gorica. — Slava slaviteljem sedemdesetletnice svetovno slavnega slavista, sina slovenskega.

France Podgornik.

Ljublj. — Neumornemu delavcu, znanosti velikanu klanja se profesor Cilenšek.

Trst. — Stari tovariši slavé v duhu z vami našega Miklošiča.

Dr. Klančič, Gregorin, Rebek, Okretic, Žužek.

Slovenski Gradec. — Trikratni gromoviti živio našemu veleumu in zbranim čestilcem.

Lah in Munda.

Meran. — Slava učenjaku, ponosu Slovencev, Miklošiču!

Koder.

Gorica. — Zbranim čestilcem znanstvenega velikana Miklošiča kliče navdušeno: slava!

Goriška Čitalnica.

Ljubljana. — Klanjajoč se Vaše izredni učenosti želimo Vam iz vsega srca še mnogo let čilega zdravja, slovanski vedi na korist.

Bartel, Borštner, Kermavner, Kragelj, Marn, Pavlin, Pintar, dr. Požar, dr. Svetina, Šega, Šuklje, Trtnik, Vavrš, Vodušek, Wiesenthaler, Zupan, Žakelj.

Kranj. — Iz obližja orjaka Triglava zadoni naj učenjaku: slava!

Profesorji: Gerdinič, Karlin, Franke, Mohar.

Metlika. — Slava Miklošiču, cvetu slovenskih jezikoslovcev! Živel zdrav in vesel še mnogo mnogo let, živila pa tudi radošna Bečka slovanska društva: Slovenija, Slavisti, Akademický Spolek, Bukovina, Sicz, Tatran, Zora in vsi Miklošičevi čestilci! Društvo župnika na Radovici pri Metliki.

Gradec. — Zvezli leskeči se na obnebu vsega Slovanstva, ki bode svetila potomcem na vake in zvestemu očetu vse slavistike in nedoseženemu učenjaku kliče akademično društvo Triglav iz Gradca tisočeri živio! Janko Bezjak, prvosrednik.

Rudolfovo. — Blagovestniku Slovanstva Volič.

Trst. — Slava našemu velikanu! Živel njega čestilci! Jesenko, Vračko, Zavadlal, Ukmar, Gomilščak, Fajdiga, Černivec.

Ljubljana. — Z vami, dragi bratje slovanski, kličemo stokratno slavo Miklošiču, svetlej zvezdi slovenskih jezikoslovcev, prvemu pospešitelju slovanske književne vzajemnosti. Živel slavljenec, živila sloga, vzajemnost, vesela in slavna bodočnost Slovanstva! Ljubljanski bogoslovci.

Gorica. — Možu izredne učenosti uklanljajo se ter kličejo: na mnogaja leta Bog živi Miklošič! Slovenski bogoslovci v Gorici.

Ljubljana. — Živel Miklošič, dika, ponos Slovanstva, leta mu še mnoga slava večna! Živel z njim tudi njegovi čestilci, živila slovanska društva, ki vedo ceniti zasluge!

Osmošolec Ljubljanski.

klicala je z otožnim glasom, „ljubi oče! nikar me ne pogubite: jaz ne ljubim kneza, jaz nečem biti njegova žena“.

— Kaj to pomeni? zagrožil se je Kirila Petrovič: do zdaj si molčala in bila zadovoljna, a zdaj, ko je vse rešeno, se zmisliš ustavljal in odrekati se. Ne uganjaj neumnostij, s tem ne opraviš ničesar.

„Ne pogubljajte me!“ ponovila je uboga Marička: „zakaj me gonite proč od sebe in me dejate neljubljenemu človeku? Ali ste se me naveličali? Jaz hočem ostati kakor do zdaj pri vas. Ljubi oče, vam bode težko brez mene, tem težje, ko boste pomislili, da sem nesrečna. Ljubi oče! ne silit me: jaz se nečem možiti“.

Kirila Petrovič bil je ganen, pa skril je svojo osupnenost in surovo jo je pahnil, rekoč:

— Vse to je neumnost, ali slišiš? Jaz bolje vem, kako in kaj je treba za tvojo srečo. Solze ti nič ne pomorejo, pojutršnjem bo svatba.

„Pojuršnjem!“ zakričala je Marička. „Moj Bog! To ni mogoče, to ne more biti! Ljubi oče, poslušajte: če ste se že odločili, pogubiti me, tedaj najdem jaz zaščitnika, o katerem vi ne mislite; videli boste, prestrašili se boste, do česa ste me pripravili.“

— Kaj? kaj? rekel je Trojekurov: se groziš mi! groziš, dekletce? Vedi, da bom jaz s teboj nadredil, kar si še ne misliš. Ali ti se predrežeš stratiš mene, maloprindnica! Bomo videli, kdo bo ta zaščitnik!

„Vladimir Dubrovski“, odgovorila je Marička v obupanji.

Kirila Petrovič je mislil, da je prišla ob pamet, in gledal jo je s strmenjem. „Dobro!“ rekel je po precej dolgem premolu: „le čakaj, kogar hočeš za rešitelja; a za zdaj sedi v tej sobi... do svatbe ne pojdeš ven“. S temi besedami odšel je Kirila Petrovič in zaprl je duri.

Dolgo je plakala uboga deklica, predstavljajoč si, kaj jo čaka; pa burno objasnenje je olajšalo njeno dušo, in mirnejše je začela presojevati o svoje osodi in o tem, kaj je treba storiti. Glavna stvar bila je za njo, rešiti se sovražnega zakona; osoda razbojniške soprove zdela se jej je raj v primeri s tem, kar jej je odločeno. Pogledala je prstan, katerega jej je dal Dubrovski. Goreče je želela sniti in posvetovati se še jeden pot pred odločilnim trenutkom na samem ž njim. Neko predčuvstvo jej je reklo, da najde zvečer Dubrovskega blizu ute na vrtu; sklenila je iti čnkat ga tja. Ko se je jelo mračiti, napravila se je Marička; pa — njene duri bile

Trst. — Od obalov Adrije doni ti slavni velikan gromoviti živio! Osmošolci.

Ljubljana. — V slavo Miklošiču zbrani slovanski vseučilišniki! Z vami se i mi v dubu združimo ter kličemo velezaslužnemu slavljeniku: Bog ohrani še mnoga leta slavo slovenskega naroda diko Slovanstva!

Sedmošolci Ljubljanske gimnazije.

Trst. — Maško zasljužnemu slavistu kličejo slava! Sedmošolci.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 26. novembra.

Predsednik državne zbornice, dr. Smolka, pride koncem tega tedna na Dunaj, da priredi program za obravnave državnega zbora. Mej ulogami, ki se bodo v prvej seji prečitale, nahaja se tudi dopis deželnega sodišča za privolitev v kazensko postopanje proti bukovinskemu poslancu rabiju dr. Blochu, katerega toži Pražki profesor dr. Rohling zaradi razdaljene časti.

Gosposka zbornica povzame tudi 4. decembra svoje delovanje. Dnevni red prve seje ima razen prečitanja ulog tudi volitev po jednega člena v finančni, budgetni, železniški, narodno-gospodarski in odsek za državne pogodbe.

V vprašanji o hrvatskem banstvu se zopet pojavlja ime barona Frana Filipovića. V konferenci liberalne stranke ogerskega državnega zbora je Tisza objavil, da ima še vedno upanje povzeti dogovore s fzm. Filipovićem ter to izvrstno moč pridobiti za upravo. Obravnave z njim da so prenehale samo zaradi njegove bolehnosti in ne za voljo principijalnih differenc. Ona da bi bil za sedaj najpripravniji ban; to da je za njegovega štiriletnega komisarijata v Krajini zadostno pokazal. — Kraljevi komisariat v soglasju s finančnim ministrom je sklenil naredbinim potom odstraniti strašanske zlorabe pri pobiranju davkov. V Bistriškem okraju je bila jedino ta zloraba povod vsem neredom. To so pokazale konečne obravnave proti 24 kmetom iz Marije-Bistric, ki so bili začeni vodje ustanku. V petek se je proglašila obsooba, katera je izrekla kazen zapora od desetih dnjih do štirih mesecev; štiri pa so bili nekrivimi spoznani.

V soboto je ogerska državna zbornica z veliko večno sklemila, da se postavini načrt o zakonu mej židi in kristijani vzame za podlagu specjalne debate. Ob jednem se je vzprejel predlog Irani-ja, kateri naroča vladi, da ima v kratkem izdelati in zbornici predložiti načrt postave o oblikatornem civilnem zakonu.

V soboto je očitovan.

V petek se je vrnil v Zajčarji brzi sod o razdikalnih srbskih vodah Teodoroviću, Nikoliću, Gelsiću, Miloševiću, Gjaji in Tavšanoviću. Pri Kruševcu, od koder se z vojaško pomočjo po okrajih vrši odjem orožja deželni milici, je mnogo vojske zbrane.

so zaprte s ključem. Hišina je odgovorila izza durij, da je Kirila Potrovič ostro prepovedal, izpustiti jo. Bila je v zaporu. Globoko razdaljena sela je k oknu, in sedela je do pozne noči, neprestano gledeč na temno nebo. Ko se je začelo daniti, je zadremala, pa vznemirjevale so njeni lahko spanje otožne sanje, in žarki vzhajotega solca so jo prebudili.

Sedemnajsto poglavje.

Ona se je prebudila, in v prvej misli predstavila se jej je vsa groza njenega položaja. Pozvonila je; prišla je dekla in na njena vprašanja odgovorila, da je Kirila Potrovič podal se zvečer h knezu in da se je vrnil jako pozno; da je dal strog ukaz, da jo ne smejo izpustiti iz sobe, in morajo gledati na to, da ne bode z nikomur govorila; sicer pa ni videti nikakib posebnih priprav za svatbo, razen tega, da je prepovedano popu s kakeršnim kolik povodom oddaljiti se iz vasi. Po teh poročilih zapustila je Marijo Kirilovno in znova zaprla duri.

Njene besede so razljutile ujetnico. Njena glava je kipela, kri jej je vrela; sklenila je vse naznani Dubrovskemu, in začela je premisljevati, kako bi odpislala prstan v duplo omenjenega brasta. In zdaj je priletel kamenček v njeno okno, steklo je zazvenelo. Marija Kirilovna pogledala je na dvor in zagledala je Šašo, ki jej je migal. Ona je poznala

Novi španjski poslanik na francoskem dvoru, maršal Serrano, izročil je v soboto svoja poverilna pisma s toplim nagovorom, v katerem je poudarjal, da občuti španjski kralj najiskrenejše želje za srečo in blagostan Francije in njenega prezidenta. Grévy je v svojem prepričnem odgovoru naglaševal vzajemnost rodu in soglasje narodnih interesov, katera storita Francijo in Hispanijo posestrama, ki morate biti vedno jedini ter smete tekmovati samo v mirnem produktivnem boji.

V petek opoludne dospel je nemški cesarjevič v Španjško prestolnico, kjer je bil dobrodošen in mirno vzprejet. — Emilio Castellar izjavil se je nekemu časnikarju, da ima republikanska stranka v Španiji strogo povelje, ravnati se dostojo, da ne napravi deželi kake neprilike. Vzprejem da bode hladen, a uljuden Zvezda Španije z Nemčijo se Castelarju ne zdi možna, kajti sočutje za republikansko Francijo, katero se je bilo o prejšnjih kraljevstvih znabiti ohladilo, je sedaj v Španiji tako močno narastlo. Castelar je tudi zatrjeval, da ona se zelo sočuvstvuje z ministerstvom Ferry-jevem in njegovo zmirno notranjo politiko; samo da naj bi Francija opustila svojo naselbinsko sanjarijo ter "pomorsko redarstvo", vsaj za sedaj, prepustila Angliji.

Iz Egipta prihajajo zelo neugodna poročila. Ves Sudan je baje uporen; goreni Egipt je nesiguren do družega vodopada. Chartum se zavoljo nezadostnega števila vojakov ne bude mogel vzdržati. Sultan je neki khediv ponudil pomočno vojsko 20.000 mož proti Mahdi-ju. Khedive je zaukazal popustiti vojaške postojanke na Modrem in Belem Nilu ter se bude prvi oddelek zbral v Sennaaru, drugi pa v Chartumu. Ako bi bila sila, naj bi se tudi Sennaar izpraznil in vsa vojska skupila se v Chartumu. Potrjuje se žalostna vest, da sta katastrofo pri El-Obeidu preživel a samo dva Europea.

Dopisi.

Iz Ptuja 25. nov. [Izv. dop.] Včerajšnja naša zimoga v skupini kmetskih občin bude naše meščane-nemškutarje gotovo toliko osvedočila in poučila — ako imajo ti ljudje še kaj možjanov, — da si ta nemčurska klika ne bo več upala kandidate postavljati. Naši kandidatje dobili so namreč 116, eni pa 36, reci: šest in trideset glasov.

"Eine so schmähliche Niederlage hätte ich nicht erwartet," vskliknil je jeden izmej nemčurskih klovodij po tej strahovitej bitki. Radovedni smo, koliko časa bodo naši nemčurji še kričali, da je narod za njimi? Ali ste videli, koliko kmetov imate za seboj? O vi siromaki, kako otožna bodočnost je to, pred seboj imeti strahoviti rov, za seboj pa velikanski zid! O, tužna osoda, da, v istini pomilovanja vredni ste vi, Ptujski nemčurji, kajti v kratkem izginili bude te razzemljo kakor kafra in v nekaj letih ne bude ni duha ni sluha po vas. Da je to istina, osvedočila sta vas gotovo 19. in 24. november 1883. leta, kajti kmet je odločno in povsodi poddarjal: mi smo Slovenci in Slovence budem volili, proč z nemškutarji! Tako je

njegovo udanost in obveselila se ga je. „Dober dan, Šaša; zakaj me kličeš?“

— Prišel sem, sestrica, da zvem od vas, če vam je kaj treba. Oče je jezen in prepovedal je vsej hiši ubogati vas; pa velite meni, kar hočete, vse bodem storil za vas.

„Hvala lepa, mili moj Šaša. Poslušaj me, ali veš za stari hrast z duplom pri uti?“

— Vem, sestrica.

„Če me tedaj ljubiš, tecu hitro tja in položi ta prstan v duplo; pa glej, da te ne bo kdo videl.“

S temi besedami vrgla mu je prstan in zaprla je okno.

Deček je pobral prstan, v tek se spustil in v treh minutah bil je pri omenjenem drevesu. Tu se je ustavil in položil je prstan v duplo. Srečno končavši delo, hotel je to hitro poročiti Mariji Kirilovni, kar skoči nek rudečelas in raztrgan deček izza ute k hrastu in poseže z roko v duplo. Šaša je hitreje kakor veverica planil nanj, in zgrabil ga je z obema rokama.

„Kaj delaš ti tukaj?“ rekel mu je žugajoč.

— Kaj to tebe briga? odgovoril je deček, prizadevajoč oprostiti se od njega.

„Pusti ta prstan, rudečelasec“, zakričal je Šaša: „ali ti bodem pa dal, kar ti gre.“ (Dalje prih.)

sedaj naše ljudstvo in kadar se začne narod svoje narodnosti toliko zavedati, potem ni več straha pred narodnim poginom.

In vzliz temu, da so nemškutarji uporabljali nesramno sredstvo ter kričali: „dohtarjev in duhovnikov ne!“, izvoljena sta znana tukajšnja narodna boritelja dr. Gregorič in dr. Ploj, kakor tudi naš neutrudljivi boritelj župnik Raič z 114 oziroma 115 glasovi proti nemškatarskim 36.

Povejte nam tedaj vi, nemčurski hinavci, kje je narod? Tiste Mariniče, Švaršnike, Lešnike in Šoštariče pa vam prav radi prepustimo. — le imejte jih!

Tedaj, gospodje nemčurji, srečno, na svidenje; mogoče, da se prej vidimo na volilnem bojišču nego se vi nadejate.

Iz Ptuja 22. novembra. [Izv. dop.] Nemškatarska klika v sredstvih ni ravno izbirčna. Tako je c. kr. notar Filaferro — mož bistre (?) glave — poslal udovi Uršuli Simoničevi po njenem zetu J. Bračiču glas, da bude moral, ako dá komu pooblilstilo, plačati še 2000 gld. oderuhu Engelhartu.

W. Pisk poslal je kmetu K. glas, da, ako hoče „črne“ voliti, naj tudi k tem po peneze hodi. (Pisk je namreč predstojnik Ptujске posojilnice. Tako se je podpisal v tistem „slovenskem manifestu“ da je i on in njegovi pojdaši „iz dušoj in iz telesom“ pravi Slovenec in rojak!!) Našega „purgermeistra“ sin je kmetu obečal, „da labko kaj dobijo“ (kmetje), ako voli te in te može. Stari Kaiser, obogativši se s šopsem, je udovo Čehovo na dom pozval ter po vsej sili hotel imeti pooblilstilo. Vrla slovenska kmatica pa se odreže, da ona le to storii, kar storē njeni možje-sosedje. Naši „gospodje bürgerji“ so poslali „fakine“ na kmete; ti pa so kmetom pravili, da jih pošlje „bezirkshauptmann“ in „purgermeister“, zopet drugi „fakin“ je prišel trdeč, da mu morajo kmetje karte izročiti, inače bodo „kaštigani in šraf“ plačali. „Fakin“ je karte pobral in potem odnesel pete.

Kaj ne, krasne nemškatarske instrukcije? Ali mislite, da bude bedast fakin v istini kaj jednacega sam iztubta?

Z ozirom na tako nesramna početja nasprotnikova mislili smo, da bude kmet v istini tako zbegna, da bude glasoval z nemškutarji, — a pardon — liberalnimi slovenci, (mislim, da se ti slovenci smejo z malo začetno črko pisati ali ka-li?) ali pa da se bude prestrašil „vorschussvereinov“ reprezentantov Eklna in Piska, kajti ta dva sta dala svoji „častni-strašljivi“ imeni pod manifeste, nisler pa dr. Hans Miheličevega zapazil nesem — in da ostane doma. Mimo gredé omenim, da nemškutarji (pa vsaj to menda neso ljudje), sumi sebe ob zobe tolčeo, kajti v manifestih kričali so: le doktorje ne, te pa vender že vsak pozna mesto; Ptuj pa je denes v mestnej skupini izvolila vse svoje „doktorje-pristaše“ v okrajni zastop, kakor: glasovitega dra. Bressnigga, grškega dra. Michelitscha in starega lisjaka dra. Strafelja.

Pa kako nas je vse prijetno iznenadilo, stovivše ob 9. uri v prostore „Narodnega doma“, ter zagledavši krasno število slovenskih oratarjev, da jednake samostojnosti in srčnosti nesmo pričakovali. Podamo se na bojišče. Pri volitvi komisije dobili so naši kandidatje 97 glasov, nasprotnik pa 106. Naši volilci ostalo je kach 15 doma in tudi izmej teh bi bilo zadostno število prišlo, ko bi ne bili mi zadnje dneve nad zmago preveč dvomili. Sicer pa je mej našim in nemškatarskimi mnogo razlike, kajti zadnjim je lahko vsem priti, ker v mestu stanujejo, naši pa imajo po 3—4 ure hoda in polovili so vsa pooblilstila; „sie stellten alles bis zum letzten kranken manne und sie brachten's bis zum glanzpunkt.“ V volilnej dvorani — kamor so ustrop imeli tudi nemškatarski nevolilci — zapazil si lahko različne epizode. Tako je „malar“ Kazimir kmetu F. ukral karto in volilni listek, zopet druzega so vlekli k sebi kakor levega razbojnika na križ, in tretji je samovoljno vrgel listek našega volilca proč in uložil jednega njegove stranke; četrtni, peti, šesti in sedmi pa se je vozil po mestu in nalagal volilce; toda hotelir Vojsk se tudi tega ni prestrašil in ostal

je doma. Nam zadostuje, da meščan ni proti nam, kajti mi nikogar ne silimo k našej stranki, ako ni iz prepričanja naš. — Kaj ne, „recht gemütlich“! In vse to godilo se je v prisotnosti gospoda c. kr. glavarja Premerstein-a. Domov grede bili so duhovniki insultiraoi od „nemške inteligence“, kričeče kakor bi besnela „das deutsche Lied“. Tako smo zdravi in srečni preživeli 19. dan novembra in ker smo ta dan preživeli, nadejamo se, da učakamo visoko starost. — Tudi smo se mnogo naučili pri teh volitvah in naši nasprotniki naj bodo preverjeni, da se ž njimi ne budem več boriti z glacé-rokovicami, akopram se tacih nesramnih sredstev mi, ker smo prepošteni, nikdar ne budem posluževali, kakor se jih oni poslužujejo. Ali boste še dalje trdili, da je kmet za vami? ali ste se do dobrega prepričali, da ta za vas ne mara? In še manje bude maral za vas, ko pretrgamo zadnjo živsko nit mej vama. Omenim tudi še, da se je cela volitev vršila popolno nepostavno, kajti pooblastila, katera so bila pri nasprotnej stranki veljavna, so bila pri nas neveljavna in mislimo, da ni v Avstriji oblastnije ali korporacije, ki bi zamogla to volitev, proti kateri se je od naše strani uložil protest, potrditi.

Tudi se je naša stranka pritožila na državno sodišče, ker hoče tiste volilce, ki ne plačujejo zemljiske dače, iz skupine velikega posestva izbačeni. „Haus ist kein Gruad“ je reklo državno sodišče pri kranjskih volitvah.

H koncu še omenim, da je vse zgoraj navedeno gola resnica, in ako se kak nemčarček čuti žaljenega, nastopi naj tisti pot, po katerem me misli ugonobiti.

Našim vrlim slovenskim kmetom-volilcem pa presrečna hvala za mnogobrojno udeležbo, kajti pokazali so, da so neustrašljivi sinovi majke Slave in jeklen slovenski značaj. Živeli!

— c.

Domačee stvari.

— (Klub narodnih poslancev kranjskih) je imel včeraj popoldne sejo, da se dogovori o političnem položaju z ozirom na bližnji se državni zbor. Navzočni so bili vsi v Ljubljani stanujoči poslanci, od vnanjih pa gg. Svetec, Kersnik, Mohar in Lavrenčič. Pokazala se je popolna jedinost med poslanci v vseh vprašanjih in poudarjalo se je zlasti, da mora vlada resno izvrševati ravnopravnost za vse Slovence. Izvošt se je stanji eksekutivni odbor 7 v Ljubljani stanujočih članov in sicer treh državnih in treh deželnih poslancev. V ta odbor, kateremu je predsednik g. Grasselli, so bili izbrani gg. dr. Poklukar, dr. Vošnjak, Klun, Murnik, dr. Bleiweis in Šuklje.

— (Gosp. Wallace Mackenzie), rodom Angličan, poznat po svojej epohalnej knjigi o Rusiji, katere prvi natis je šel v več tisoč izvodih med svet (jedna sama posojilna knjižnica v Londonu kupila je 1000 izvodov), biva od zadnje sobote v Ljubljani ter se odpelje jutri na Gorenjsko, da se pouči o naših poljedelskih in obrtnih in drugih razmerah, ker namerava tudi o Slovencih napisati knjigo.

— (Bleiweisova svečanost.) V čast in spomin svojega ustanovitelja in očeta slovenskega naroda, pokojnega dra. Bleiweisa vit. Trsteniškega priredila je včeraj Ljubljanska Čitalnica slavnostno besedo, ki je bila v vseh točkah tako dovršena, da smelo trdimo, ka jednake besede še ni bilo, odkar Čitalnica obstoji. Vojška godba domačega pešpolka pod osobnim vodstvom kapelnika g. Nemrave pričela je besedo z Vilhar-Šantovo ouverturo k „Jamskej Ivanki“ in svirala tako izborna, da je takoj ta prva točka razvnela poslušalce. A še bolj skazala se je godba pri A. Dvořakovih „Slovanskih rapsodijah“. Ta kakor težka, tako izvirna in klasična skladba svirala se je s toliko dovršenostjo, da je godbi donelo frenetično priznanje in je vse občinstvo izražalo željo, da bi se ta skladba kmalu zopet stavila mej spored, ker bi bila potem prilika bolj opazovati premnoge krasote tega izrednega glasotvora. Možki zbor pod vodstvom gospoda Vainte pel je I pavčeve „Slavnostno kantato“ in F. S. Vilharjevo „Pobratimijo“. Oba zbora pela sta se krasno, o prvem pa je omeniti zlasti uložen-

nega prelepega čveterospeva (Pribil, Stamcar, Pucičar, Paternoster). Posebno sijajna točka muzikalnega oddelka bil je F. S. Vilhajev „Mornar“. Gosp. Meden, katerega je na glasovirji spremljal g. Pribil, pel je „Mornarja“ s tolikim občutkom, s tako dovršenostjo, da so strokovnjaki bili mnenja, da se ta pesen lepši peti ne more. Utis bil je močen, kajti je le možen pri tako lepej pesni, tako prikladnej in srečnej skladbi in pri takem pevcu, kakor je naš Meden. — Nekaj posebnega bil je „Slavnostni govor“ gosp. dra. Ivana Tavčarja, v katerem je z živo besedo poudarjal zasluge pokojnega Bleiweisa za naš narod, vmes pa upel tudi nekoliko kritičnih opazek o današnjem položaju. Gosp. dr. Tavčar ima nenavadno govorniško spretnost, lep, sonoren glas in zna govoriti tako gladko in elegantno, da mu je uspeh gotov. Učinek včerajnjega govora bil je velik, in splošno burno odobravanje je nastalo, ko je končal Govor, če bode možno, priobčimo. Beseda bila je mnogo brojno obiskana, da je bila dvorana prenapolnena. Mej prisotnimi videli smo tudi g. deželnega predsednika barona Winklerja, g. župana, več poslancev in g. Wallace Mackenzie-ja.

— (Jour fixe Sokola) postaja čim dalje živahnje. Preteklo soboto udeležilo se ga je nad 100 članov. Zabava bila je tako mikavna. Posebno radostno bil je vzprejet g. Noll, ki je vrnivši se iz Prage kar naravnost prišel v jour fixe in nam kako zanimljivo poročal o krasnih dnevih v zlatej Pragi. Izmed drugih govorov omeniti je onega g. dra. Derča. Prihodnji jour fixe bode v 7. dan decembra pri Virantu.

— („Slovenskega Pravnika“) izšla je 10. in 11. številka. Vsebina 10. št.: C. kr. avkultanti. — Asišno pravo i izdavanje zločinac. — Zvrševanje „krščanskega nauka“ je bogoslužno opravilo v smislu § 303 k. z. — Pri odpovedi se morajo v najem dani prostori specificirati (§. 4. ces. ukaza od 16. nov. 1858). — Raznosti. — 11. št.: Pri odpovedi se morajo v najem dani prostori specificirati (§. 4. ces. ukaza od 16. novembra 1858). (Konec.) — Asišno pravo i izdavanje zločinac (Konec.) — Pozvana tožba ali — odgovor? — Raznosti. — Številkama so priložene tri pole civilnega procesa.

— (Menjice s slovenskim tekstrom.) Finančno ministerstvo bo dalo tiskat menjice s slovenskim tekstrom in jih bodo spravilo v javno prodajo po slovenskih pokrajinah. Vsled tega je že finančna oblastnija razposlala slovenskim denarnim zavodom dopis z dotednjim formularom v pregled, da se s temi zaradi teksta dogovori. To je uspeh prošnje zveze slovenskih posojilnic. Kakor nam znano, je zveza posojilnic že sama dala tiskat slovenske menjice, ker je vlada tako dolgo čakala ustreši želji slovenskih zavodov in obrtnikov. Pri tej priliki omenimo, da so zdaj obrazci vseh potrebnih tiskovin natisnjeni in da jih bodo slovenske posojilnice dobile v kratkem v pregled kakor je to zahtevalo načelstvo zveze slovenskih posojilnic.

— (Iz Vranskega) se nam piše: dne 25. t. m. Po prizadetji velecnjenega gospoda M. Vošnjaka, zas. inženirja v Celji, osnovala se je tukaj dne 22. t. m. posojilnica z neomejenim poroštrom, kakor so tudi druge na Spodnjem Štajerskem, in katera uspešno delujejo v korist narodu. Mi temu novemu národnemu podjetju želimo največje uspeh v političnem okraji Vranskem. Posojilnica bodo si gotovo ob kratkem dobila splošno zupanje in to temveč, ker so jej na celu možje, katero ljudstvo čísla. Načelnik je g. Fr. Vrinovec, strokovnjak v denarstvenih zadevah. Odbornik: Preč. gg. J. Bohinec, dekan; A. Balon, župnik; c. kr. notar Vranski Schwarzenberg; S. Meglič, učitelj; Fr. Govedič trgovec, J. Musi, posestnik in A. Kumer, župan na Vranskem. Kdaj bode posojilnica začela poslovati, o tem se bode o svojem času poročalo.

— (Celoška Čitalnica) imela je 14. t. m. občni zbor. Predsednikom je zopet voljen g. Fr. Ozbič, podpredsednikom g. Somer, knjižničarjem g. Majdič, tajnikom g. Zadnikar.

— (Poskušan samoumor.) Danas zjutraj popil je pisar Ferdinand Mogain, ki je v službi v g. Globočnika tovarni za žične žebanje, nekoliko hudečega olja, da bi se usmrtil. Odvedli so ga v bolnico, kjer so mu takoj dali leka. Grlo je zelo poškodovano, tako da bode težko okreval.

— (V Šent Rupertu) pri Osojskem jezeru odprla se je nova železnična postaja.

— (Ruske ustanove.) „Rusk. Vedom“ javlja, da je rusko ministerstvo vnanjih stvari v stanji, da mladim Jugoslovom (Hrvatom, Slovencem, Srbom in Bolgarom), ki hoteli dovršiti svoje studije na vsečilišču, plača popotne stroške v Peterburg in jih vsgaja na stroške krone. Vzprejemajo se taki mladi Jugoslovani na vsečilišča, na politehnične, inženirske, poljedelske, vojaške in mornarske zavode, ki so v Hrvatski, Kranjski, Srbski, Bolgarski ali kje drugej dovršili srednje šole. Vzprejemnega izpita ne treba. Prošnje za vzprejem na vsečilišča ruska, za izplačilo popotnih stroškov je za zagotovilo brezplačne vzgoje morejo stariši dotednih dijakov poslati russkemu poslaništvu na Dunaji, ki ima jedino pravico, v teh zadevah posredovati in odločevati.

Neposredni tovorni vlaki za živino

na progah

Ljubljana- (R. ž.) Terbiž-Amstetten (Dunaj) upeljejo se z 1. dnem decembra 1883, po naslednjem vožnem redu:

Vsako sredo in soboto odide iz Ljubljane vlak št. 2064. ob 7.15 zvečer do Terbiža (prihod 11.50 po noči).

Vsako sredo in nedeljo od Terbiža vlak št. 564. ob 12.21 po noči do St. Mihela (pr. 12.27 popl.)

” ” ” od St. Mihela vlak št. 566. ob 12.35 popl. do Reiflinga (pr. 6.30 zv.)

” ” ” od Reiflinga vlak št. 766. ob 6.40 zvečer do Amstettena (pr. 8.46 zvečer.)

” ” ” Amstettena vlak št. 66. ob 9.22 po noči ter pride

vsak četrtek in ponedeljek na Dunaj ob 3.50 zjutraj.

Vlaki do Amstettena se tudi v tem slučaju ne spremeni, ako bi se Dunajski somenj zavoljo kakega praznika preložil.

Zive živali se zamorejo z osobnimi vlaki le tedaj prevažati, ako se za nje plača brzozovna pristojbina.

Na Dunaji v 15. dan novembra 1883.

C. kr. vodstvo za promet drž. železnic.

Tujci:

dne 23. novembra.

Pri Stenu: Dr. Stenta iz Pulja. — Schuchardt iz Kašja. — Razinzer iz Wurzna.

Pri Mateti: Seidl z Dunaja. — Baron Cirheimb iz Maribora. — Geršenberg, Mauzka, Hirschhorn z Dunaja. — Waleče iz Carigrada.

Meteorološko poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Močina v mm.
24. nov.	7. zjutraj	736.03 mm.	+ 0.8°C	brezv.	obl.	4.40 mm.
	2. pop.	736.88 mm.	+ 3.4°C	sl. jz.	obl.	
	9. zvečer	737.35 mm.	+ 3.0°C	brezv.	obl.	dežja.
25. nov.	7. zjutraj	737.15 mm.	0.0°C	brezv.	megla	0.00 mm.
	2. pop.	736.64 mm.	+ 2.8°C	brezv.	megla	
	9. zvečer	736.58 mm.	- 0.4°C	brezv.	megla	dežja.

Srednja temperatura obeh dni je znašala + 2.4° in + 0.8°, za 0.5° in 1.8° pod normalozi.

Dunajska borza

dne 26. novembra t. l.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Papirna renta	78 gld.	90 kr.
Srebrna renta	79 "	25 "
Zlata renta	93 "	— "
5% marečna renta	93 "	40 "
Akcije narodne banke	836 "	— "
Kreditne akcije	277 "	60 "
London	120 "	60 "
Srebro	— "	— "
Napol.	9 "	59 "
C. kr. cekini	5 "	71 "
Nemške marke	59 "	20 "
4% državne srečke iz 1. 1854	250 gld.	119 " 25 "
Dunava reg. srečke iz 1. 1864	100 gld.	171 " 75 "
4% avstr. zlata renta davka prosta	98 "	— "
Ogrska zlata renta 6%	119 "	90 "
" papirna renta 5%	86 "	70 "
5% štajerske zemljije odvez. oblig.	104 "	— "
Dunava reg. srečke 5%	100 gld.	115 " 75 "
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	119 "	50 "
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice	102 "	80 "
Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice	104 "	75 "
Kreditne srečke	100 gld.	172 " — "
Rudolfove srečke	10 "	19 " — "
Akcije anglo-avstr. banke	120 "	105 " 50 "
Trammway-društ. velj. 170 gld. a. v.	216 "	20 "

Slika pesnika S. Gregorčiča

dobiva se na fin in močen papir tiskana v „Narodnej tiskarni“. — Cena 20 kr., po pošti 25 kr.

Restavracija na južnem kolodvoru v Ljubljani.

Dajem si čast najboljudejne naznanjati čestitemu p. n. občinstvu, da sem v ponedeljek 19. t. m. prevzel restavracijo na južnem kolodvoru, katero budem odslej vodil.

S priznano izvrstno kuho in kletjo, nizkimi cenami in s pazljivo ter točno postrežbo skušal si budem pridobiti naklonjenost čestitega p. n. občinstva ter je tudi ohraniti.

Točarim vina iz najznamenitejših krajev Avstrije: iz Retz-a, Markersdorfa, Haugsdorfa; potem pristna tirolska vina iz kletarjev barona Dipauli-ja in pa kranjska vina; tudi imam bogato zalogo najboljših vin v steklenicah; pivo iz pivovarne Schreiner-jevih sinov v Gradei, neposredno posiljano. — Priporočam se z najodličnejšim spoštovanjem

R. KÖNIG,
restavratér,

(755) bivši hôtelier „zum österreichischen Hof“ v Gradei.

Boljši od vseh podobnih izdelkov, nemajo te pastilje nič skodljivega v sebi; najuspešnejše se rabijo zoper bolezni v organih spodnjega dela telesa, prehajalno mrzlico, bolezni na koži, v možanjih in ženske bolezni; čistijo kri in lečijo odpravljajo blato. Ni ga zdravila, ki bi bilo boljše in pri tem popolnem neškodljivo zoper

telesno zapretje,

gotovi vir vseh boleznj. Ker so posladkorjene, uživajo jih radi tudi otroci. Te pile so odlikovane z jaks častnim pismom dvornega svetnika Pitha.

Jedna skatljica s 15 pilami velja 15 kr. — Zavitek, osem skatljic skupaj, 120 pil, velja samo 1 gld. a. v. (708—3)

Philipp Neustein

Svarjenje! Vsaka skatljica, ki nema firmo: Apotheke zum heiligen Leopold in na zadnji strani nase varstvene znamke, je ponarejena, ter svarimo, naaj se ne kupuje.

Pazit se mora dobro, da kdo ne dobí slabeza, neuplivne ali celo skodljivega izdelka. Vsakdo naj izrečeno zahteva Neusteinovih Elizabetinih pil, te imajo na zavitku ter navodilu za rabe poleg stoječi podpis.

Glavna zalogna na Dunaji: Apotheke „zum heiligen Leopold“ des Ph. Neustein, Stadt, Ecke der Planken- und Spiegelgasse. Za 1 gld. 15 kr. pošljemo franko jeden zavitek.

Berolin. ● IVAN HOFF, c. kr. dvorni fabrikant sladnih preparatov na Dunaji. ● St. Peterburg.

Ivana Hoffa

Zdravilno pivo iz sladnega izlečka.

Proti občnemu oslabljenju, bolečinam v prsih in želodcu, sušici, redkej krvi in nerednimi opravilom spodnjetelesnih organov, izkušeno krepilo za okrevajoče po vsakej bolezni. Cena steklenici 56 kr.

Zaslužni diplom mejnaročne zdravstvene razstave v Londonu 1881. leta za medicinske tvarine in aparate v pospeševanje zdravja.

Podpis:

Nj. veličastvo kraljice Viktorije angleške. — Nj. kr. visokost vojvoda Edinburški. — Spencer, predsednik razstave. — John Eric Erichsen, načelnik odbora. — Mark. H. Judge, tajnik.

Ivan Hoffov

Koncentrirani sladni izleček.

Za bolne na prsih in plučah, zastarel kašelj, katar, bolezni v grlu. — Sigurnega uspeha in zelo prijetno za uživati. — V flaconih po 1 gld. 12 kr. in po 70 kr.

Proti kašlu, hripavosti, bolečinam v prsih in želodcu, oslabljenju, sušici, slabej prebavljivosti, najuspešnejše krepilno sredstvo za okrevajoče po vsakej bolezni.

58 krat odlikovano. Ustanovljeno 1847.

Izumitelju in jedinemu izdelovalcu pristnih preparatov iz sladnega izlečka, gospodu

IVANU HOFF-u, c. kr. dvornemu založniku, c. kr. svetniku,
dvornemu založniku skoro vseh evropskih suverenov, Dunaj I., Tovarniška zalogna: Graben, Bräunerstrasse 8., tovarna: Grabenhof, Bräunerstrasse 2.

Priznavanja in naročila visocih in najvišjih oseb leta 1882.: Cesarski visokosti nadvojvoda Karol Ljudovik, nadvojvoda Friedrich, kr. visokost princ Wales-ki, princesa de Ligne, vojvodinja Oldenburška, princesa Reuss, gč. pl. Ferenczy, čitateljica Nj. veličanstva naše presvetle cesarice, angleška bonne (varuhinja) Nj. cesarske visokosti princeze Marije Valerije, obitelj Metternich, Clam-Gallas, Karacsnyi, Batthyanyi, Rommer, nj. vzviš. fem. Filipovič, grof Wurmbrand itd. — Priporočano po zdravniških prvakih, profesorjih dr. Bamberger, Schrötter, Schnitzler, Granichstätten in mnogo drugih Dunajskih.

Pet najnovejših poročil in zahval za ozdravljenje meseca septembra 1883. z Dunaja in z dežele.

Stotisočer, ki so že nad vsem obupali, bili so rešeni po Ivan Hoffovih sladnih preparatih (zdravilno pivo iz sladnega izlečka), da so zadobili nazaj ljubo zdravje ter se ga še zdaj veselé. (Samolastno izrečene besede ozdravljenih.)

Vaše blagorodje!

Celo leto sem trpel na mučenem želodčnem katetu in kašli: zman so bili vsi leki, dokler nesem rabil Vaših izvrstnih Ivan Hoffovih sladnih preparatov. Čez nekaj mesecov izstane kašelj, tek se vne, in moje zdravje je bilo po Vašem Ivan Hoffovem zdravilnem pivo iz sladnih izlečkov popolnem popravljeno. Vzprejmite mojo iskreno zahvalo. Ob jednem pložilu zahvalo v ogerskem jeziku, razglasite jo po širnem svetu.

Mezőkovačsahza.

Vaše visokorodje!

Prosim Vas, da mi takoj kaker hitro možno pošljete 13 steklenic Vašega Ivan Hoffovega zdravilnega piva iz sladnih izlečkov in dva zavojia sladnih bonbonov po poštnem povzetju. Z veseljem konstatujem, da Vaše fabrikate prav rad rabim, ter da mi ugajajo in koristijo. Z visokim spoštovanjem

St Andrej pri Beljaku, 5. septembra 1883.

M. pl. Peichl, vodjeva soproga.

Zdravniško priznanje.

Častno mi je Vam naznanjati, da so se Ivan Hoffovi sladni preparati doslej pri vseh mojih bolnikih, kateri so že dolgo trpeli na težkem sopenji, slabem teku in prebavljenju, prav dobro obnesli; zatorej Vas vnovič prosim, da posljete s poštnim povzetjem in naslovom: „G. Ivanu Guschallu v Brnu“ 28 steklenic zdravilnega piva iz sladnih izlečkov in 3 zavojia sladnih bonbonov.

Spoštovanjem

Grottava, 9. septembra 1883. Dr. Josip Fröde, prakt. zdravnik.

SVARILLO. Zahtevajo naj se samo prvi pristni Ivan Hoffovi sladni preparati z varstveno znamko, katera je po c. kr. trgovinskem sodišču na Avstrijskem in Ogerskem registrirana (slika izumiteljeva). Nepristnim izdelkom drugih nedostaje zdravilnih sokov zelišč in pravilno izdelovanje Ivan Hoffovih sladnih preparatov ter po izjavah zdravnikov moglo celo škodljivo uplivati na zdravje.

Prvi, pristni, slizo razsnjujoči Ivan Hoffovi sladni bonboni za prsi zaviti so v višnjev papir. Naj se izrečeno le taki zahtevajo.

Ivan Hoffovi bonboni iz sladnega izlečka v višnjevih zavojih po 60, 30, 15 in 10 kr.

(658—7)

Glavno zalogno v Ljubljani ima: Peter Lassnigg, trgovec s špecerijami.

Nadalje imajo zaloge: v Reki: Nic. Pavačić, droguist; v Gorici: G. Christofolotti; v Mariboru: F. P. Holasek, na glavnem trgu; v Ptuj: J. Kasimir, lekarnar; v Celji: J. Kupferschmidt, lekarnar; v Kranji: Fran Dolenec, trgovec.

Paris. | London. | Budimpešta. | Gradec. | Hamburg. | Frankobrod na M. | New-York.